

Rodičky podle základních sociodemografických charakteristik

VERZE 2025-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Jitka Jírová ¹ , Lenka Szczuková ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Ondřej Šanca ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR,
Recenzenti:	Vladimír Dvořák ^{2,3} , Petr Janků ^{2,4} , Marian Kacerovský ^{2,5} , Marek Ľubušký ^{2,6} , Antonín Pařízek ^{2,7} , Pacientská rada MZČR ⁸ ² Rada Národního registru reprodukčního zdraví, ³ Centrum ambulantní gynekologie a primární péče, s.r.o., Brno, ⁴ Fakultní nemocnice Brno, ⁵ Fakultní nemocnice Hradec Králové, ⁶ Fakultní nemocnice Olomouc, ⁷ Všeobecná fakultní nemocnice Praha, ⁸ Ministerstvo zdravotnictví ČR
Datum vytvoření dokumentu:	20.08.2023
Datum poslední aktualizace:	26.11.2025
Datum schválení pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	29.08.2023
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	29.08.2023
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-12-02
Klíčová slova:	NRRZ, Národní registr reprodukčního zdraví, porodnost, rodička, věk matky, parita, populační vývoj, sociodemografické údaje
EuroVoc:	porodnost, plodnost, mateřství
Citace:	Jírová J., Szczuková, L., Jarkovský J., Šanca O., Klimeš D., Komenda M., Dušek L. Rodičky podle základních sociodemografických charakteristik. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2023. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/1621-rodicky-sociodemograficke-charakteristiky-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datový souhrn dostupný na:	https://www.nzip.cz/data/1621-rodicky-sociodemograficke-charakteristiky-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Primárním cílem této datové sady je především hodnocení úrovně a charakteru plodnosti.

Jde o tematicky zaměřenou datovou sadu, umožňující zejména demografické analýzy plodnosti. Obsahuje reálná plně anonymizovaná individuální data o porodech v České republice. Sady mají za cíl postihnout úzce vymezenou tematickou oblast a umožnit uživatelům vlastní analytické zpracování. Tyto tematické datové sady jsou zcela samostatné, navzájem nepropojitelné.

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ) byla připravena datová sada, která přináší informace o matce, základní informace o její anamnéze, způsobu a průběhu porodu ve formě plně anonymizovaných primárních dat.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o jedné rodičce a jejím porodu včetně stratifikace dle základních charakteristik.

Jedná se o údaje, vykazované na Zprávě o rodičce do Národního registru reprodukčního zdraví – modulu rodičky. Obsah tohoto hlášení je vymezen Datovým rozhraním NRRZ, blíže viz dokumentace [Národního registru reprodukčního zdraví](#).

1.3 Interpretace a informační hodnota

Datová sada zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů o rodičkách, umožňuje proto sumarizovat podle roku události, věku rodičky, rodinného stavu, vzdělání, kraje bydliště a parity. Datová sada umožňuje provádět zejména demografickou analýzu úrovně plodnosti v dlouhé časové řadě od roku 1994 do posledního uzavřeného roku.

1.4 Informační limity

Do Národního registru reprodukčního zdraví – modulu rodičky hlásí povinně všichni poskytovatelé, u nichž probíhá porod, popřípadě provedou poporodní ošetření rodičky, či lůžková zdravotnická zařízení, kde byla žena po porodu hospitalizována. V případě porodu mimo zdravotnické zařízení má oznamovací povinnost zdravotnický pracovník, který byl při porodu nebo provedl první poporodní ošetření rodičky. Právě tyto případy však zpravidla v evidenci NRRZ chybí.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob a zamezení identifikace právnických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (věk na 5leté věkové kategorie).

Jednotlivé řádky souboru jsou plně anonymizovány a nejsou žádným způsobem propojitelné, sada je využitelná pouze pro stratifikované sumarizace vykázaných porodů.

1.5 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace počtu porodů podle dostupných kategorií a jejich další rozbor za použití dostupných stratifikačních kritérií, např.:

Hodnocení počtu porodů ročně a sledování datového trendu.

- Stratifikace počtu porodů podle věku matky.
- Sledování regionálních rozdílů v počtu porodů.

Příklad konkrétního výstupu: uživatel hodnotí v časové řadě 1994–2022 v jednotlivých regionech počet porodů podle parity a věku matky. Kromě absolutního počtu si vypočítá průměrný věk matek ve všech kategoriích.

1.6 Ochrana osobních údajů a identity právnických osob

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé a využitelné pouze pro sumární hodnocení vykázaných zdravotních služeb.

Ze stejného důvodu soubor neobsahuje žádné datové údaje, pouze rok události, z bydliště matky se vybírá pouze kraj.

Tento postup zajišťuje konzistenci celkových sum vykázaných porodů v rámci ČR a zároveň neumožňuje identifikovat rodičky se vzácnými kombinacemi charakteristik.

1.7 Klíčová slova

NRRZ, Národní registr reprodukčního zdraví, porodnost, rodička, věk matky, parita, populační vývoj, sociodemografické údaje

1.8 Klasifikace dle EuroVoc

porodnost, plodnost, mateřství

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 3138187
- Počet popisných atributů: 6
- Velikost: 88,6 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje primární neagregovaná data, použité transformace vybírají z data porodu pouze rok, bydliště matky je omezeno na kraj a kategorizují věk rodiček do 5letých věkových kategorií.

5 Atributy datové sady

1. Rok porodu

Název parametru: rok_porodu

Datový typ: numeric

Popis parametru: Kalendářní rok, ve kterém proběhl porod

Možné hodnoty: Od roku 1994 do posledního uzavřeného roku.

2. Kraj bydliště matky

Název parametru: kraj_bydliste

Datový typ: string

Popis parametru: Kraj bydliště matky

Možné hodnoty:

- 1) CZ010 – Hlavní město Praha
- 2) CZ020 – Středočeský kraj
- 3) CZ031 – Jihočeský kraj
- 4) CZ032 – Plzeňský kraj
- 5) CZ041 – Karlovarský kraj
- 6) CZ042 – Ústecký kraj
- 7) CZ051 – Liberecký kraj
- 8) CZ052 – Královéhradecký kraj
- 9) CZ053 – Pardubický kraj
- 10) CZ063 – Kraj Vysočina
- 11) CZ064 – Jihomoravský kraj
- 12) CZ071 – Olomoucký kraj
- 13) CZ072 – Zlínský kraj
- 14) CZ080 – Moravskoslezský kraj
- 15) CZ088 – bezdomovci
- 16) CZ099 – cizinci

3. Věk matky

Název parametru: vek_matky

Datový typ: numeric

Popis parametru: Kód věku matky při porodu vycházející z [číselníku věkových skupin](#)

Možné hodnoty: kódy věků pro věkové kategorie: méně než 19 let, 20–24 let, 25–29 let, 30–34 let, 35–39 let, 40 a více let.

4. Rodinný stav

Název parametru: rodinny_stav

Datový typ: numeric

Popis parametru: Rodinný stav matky

Možné hodnoty:

- 1) Svobodná
- 2) Vdaná (vč. družky)
- 3) Rozvedená

4) Vdova

5. Vzdělání

Název parametru: vzdelani

Datový typ: numeric

Popis parametru: Nejvyšší dokončené vzdělání matky

Možné hodnoty:

- 1) Základní i neukončené
- 2) Střední bez maturity
- 3) Střední i s maturitou
- 4) Vysokoškolské

6. Parita

Název parametru: parita

Datový typ: numeric

Popis parametru: Parita, označení pro počet předchozích těhotenství ukončených porodem

Možné hodnoty:

- 1) Prvorodička
- 2) Vícerodička

Z důvodu častých chyb ve vykazování počtu předchozích porodů je parita u záznamů s validním identifikačním číslem u Češek vypočítána z historie údajů vedených v Národním registru reprodukčního zdraví. V ostatních případech je uvažován vykázaný údaj.